

Van: BBL - Beleidsbabbel <babbel@bblv.be>

Aan: BBL - Beleidsbabbel <babbel@bblv.be>

Datum: 03/05/2009 01:20 PM

Onderwerp: Goed milieu essentieel voor voedselvoorziening

Kan je deze nieuwsbrief niet lezen? [Klik hier](#).

Nr. 153 - Goed milieu essentieel voor voedselvoorziening

Suggesties voor nieuwe artikels of reacties welkom op babbel@bblv.be.

Voorop

- Goed milieu essentieel voor voeden van wereldbevolking
- Yes they can

Klimaat

- Plafond 2°C te hoog voor klimaatverandering?

Actueel

- Stockholm eerste groene hoofdstad van Europa
- Minaraad zet krijtlijnen uit voor waterketenbeleid
- Kernenergie: nieuwe namen, geen nieuws
- België steunt GGO-verbod in Hongarije en Oostenrijk

Ook dat nog!

- Kernenergie eindelijk in museum

Milieublog

- Verboden het gras te betreden

~ Voorop ~

Goed milieu essentieel voor voeden van wereldbevolking

De zorg voor natuur en milieu is van cruciaal belang om in de toekomst aan de groeiende vraag naar voedsel te kunnen voldoen. Zonder duurzame productie en consumptie zal de milieukwaliteit zodanig afnemen, dat voedselprijzen zullen stijgen en het aanbod niet aan de vraag zal kunnen voldoen. Dat zeggen experts in een nieuw UNEP-rapport getiteld "The environmental food crisis: The environment's role in averting future food crises".

Het rapport onderzoekt hoe we in de nabije en verdere toekomst de wereldbevolking kunnen blijven voeden. De vraag naar voedsel zal volgens de experts gevoelig stijgen tegen 2050, door de stijgende wereldbevolking, verhoogde inkomens en een groeiende vleesconsumptie. Verdere achteruitgang van de milieukwaliteit zal leiden tot verminderde opbrengsten en verlies van landbouwgrond, waardoor het aanbod niet aan de vraag zal kunnen voldoen en de honger in de wereld zal toenemen. Het gecombineerde effect van landdegradatie, klimaatverandering, waterschaarste, verlies van landbouwgrond voor voedselproductie en nieuwe ziekten en plagen zal er volgens het rapport toe leiden dat de opbrengsten in 2050 tot 25% lager zijn dan de vraag naar voedsel. Een goede milieukwaliteit vormt immers de basis voor een productieve landbouw die genoeg voedsel voortbrengt om aan de groeiende vraag te voldoen. Voldoende en zuiver water,

gesloten nutriëntencycli, bodemkwaliteit, klimaat en biodiversiteit zijn allen belangrijke factoren voor een productieve en stabiele landbouw.

[Linn Dumez](#)

[lees verder](#)

[UNEP-rapport](#)

~ Voorop ~

Yes they can

The Norwegian Pollution Control Authority heeft vorige week de resultaten bekend gemaakt van hun ambitieus plan om de uitstoot van gevaarlijke stoffen terug te dringen. De Noren wilden de emissies van een 25-tal gevaarlijke stoffen tussen 1995 en 2010 significant reduceren. "Significant" betekent reducties per gevaarlijke stof tussen 50 tot 90%.

De tussentijdse resultaten van de periode 1995-2007 geven aan dat de Noren goed op weg zijn om de meeste van hun doelstellingen te halen. Reducties tussen 17% (polyaromatische koolwaterstoffen of PAK's) en 96% (lood) werden reeds behaald.

Voor een aantal gevaarlijke stoffen waren vooral de verwerkings- en mijnindustrieën verantwoordelijk. Het goede nieuws is dat diezelfde industrieën de voornaamste verbeteringen in deze verontreinigingen realiseerden, door middel van procesaanpassingen. Meestal waren de bronnen van de specifieke vervuilingen goed gekend, en was een gerichte aanpak mogelijk.

Het aanpakken van gevaarlijke stoffen werd een pak complexer als de vervuilingsbronnen verspreid en divers waren. Zo is bijvoorbeeld het gebruik van houtkachels bij particulieren een van de oorzaken dat bepaalde verontreinigingen zoals cadmium (-50%) en PAK's (-17%) onvoldoende teruggedrongen zijn. Het invoeren van nieuwe houtkachels die minder gevaarlijke stoffen uitstoten, probeert hier aan tegemoet te komen maar is een werk van lange adem. Dit in tegenstelling tot gerichte aanpassingen in specifieke industrieën waar sneller resultaat kan geboekt worden.

De enige uitzondering op deze bemoedigende resultaten is koper. De emissie van koper in de lucht bleef over de onderzochte periode stabiel. De grootste bron van kopervervuiling in lucht is het wegvervoer, dat verantwoordelijk is voor 71% van de koper uitstoot.

Al bij al is de Noorse ervaring gemengd, maar het toont aan wat een gerichte en constructieve samenwerking met specifieke industrieën kan bekomen.

[Kristof Debrabandere](#)

[Noorse statistieken](#)

~ Klimaat ~

Plafond 2°C te hoog voor klimaatverandering?

De risico's verbonden aan de klimaatverandering treden wellicht sneller op dan tot nu toe werd aangenomen. Dat blijkt uit nieuw wetenschappelijk werk, dat gepubliceerd wordt in het gerenommeerde PNAS, ofte de "Proceedings of the National Academy of Sciences". Het artikel actualiseert de resultaten van het recentste IPCC-rapport. Belgisch klimatoloog Jean-Pascal van Ypersele is medeauteur van het artikel. "De situatie is zelfs nog ernstiger dan we tot nu toe dachten", stelt hij.

De wetenschappers onderzochten bij welke temperatuursverandering de belangrijkste effecten van de klimaatverandering optreden. De vraag bij welke temperatuur meer orkanen ontstaan, klimaatgordels verschuiven, de ijskappen smelten of hongersnoden uitbreken is belangrijk. Want daar hangt van af hoe veel en hoe snel we de uitstoot van broeikasgassen moeten verminderen. Tot nu toe werd aangenomen dat de temperatuur zeker niet meer dan 2°C mag stijgen, want daarboven zouden de gevolgen te erg worden. Recente evenementen zoals de hittegolf van 2003, de smeltende gletsjers en de watertekorten in de Andes zetten de wetenschap op weg naar nieuwe conclusies. De 2°C drempel, die als leidraad voor de milieubeweging en voor Europese beleidsmakers geldt, ligt eigenlijk een halve tot een hele graad te hoog.

Dit betekent dat er sneller en krachtiger moet worden opgetreden en dat de kosten van niet-handelen nog hoger zullen oplopen. De boodschap voor de regeringsleiders is duidelijk: de Europese uitstoot moet zeer dringend omlaag, en we kunnen niet anders dan daar de nodige financiële middelen voor vrijmaken.

Bram Claeys

Artikel in PNAS

~ Actueel ~

Stockholm eerste groene hoofdstad van Europa

Vorige week werd Stockholm door de Europese Commissie uitgeroepen tot eerste groene hoofdstad van Europa. Het is de eerste keer dat de wedstrijd wordt georganiseerd. De Europese Commissie wil steden in Europa hiermee aansporen om werk te maken van een betere leefkwaliteit in de stad. Bijzondere aandacht gaat daarbij naar groenvoorzieningen, beperken van het autoverkeer, verbeteren van de luchtkwaliteit en terugdringen van broeikasgassen.

Erik Grietens

lees verder

European green capital

~ Actueel ~

Minaraad zet krijtlijnen uit voor waterketenbeleid

Op 19 februari 2009 keurde de minaraad unaniem een advies op eigen initiatief goed over de organisatie van de waterzuivering (met links naar de drinkwatervoorziening, ruimtelijke ordening en het integraal waterbeleid). Het advies geeft aan welke de prioritaire knelpunten zijn waar deze en

de volgende regering aan zouden moeten werken.

Wim Van Gils

lees verder

~ Actueel ~

Kernenergie: nieuwe namen, geen nieuws

Vorige week raakte in het Verenigd Koninkrijk bekend dat vier prominente milieuactivisten zich "outten" als voorstanders van kernenergie. Ze denken dat die technologie nodig zal zijn om de klimaatverandering tegen te gaan. Onder hen Stephen Tindale, een voormalig Greenpeace directeur, en wetenschapsauteur Mark Lynas. Iedereen heeft natuurlijk het recht om van mening te veranderen. Maar bij hun communicatie valt toch wel het gebrek op aan argumentatie voor hun nieuwe standpunt. We zouden tegenover die namen overigens ook andere namen kunnen zetten. Zoals Tony Benn, tot 2002 minister voor Technologie in het VK, en nog altijd immens populair. Van verdediger van kernenergie, veranderde hij in een hevig tegenstander, als gevolg van de kuiperijen van de nucleaire industrie.

De vraag of we al dan niet zonder kernenergie kunnen, is echter belangrijker dan een spelletje name-droppen. En dan leren we uit het studiewerk van het Federaal Planbureau dat een toekomst zonder kernenergie in België denkbaar is, en dat we tegelijk de uitstoot van broeikasgassen met 80% kunnen verminderen tegen 2050. Waar hebben we het dan eigenlijk over? Sluiten die handel.

Bram Claeys

~ Actueel ~

België steunt GGO-verbod in Hongarije en Oostenrijk

De milieuministers van de EU-lidstaten hebben maandag hun steun laten blijken aan het verbod op de teelt van genetisch gemanipuleerde maïs in Hongarije en Oostenrijk. De Europese Commissie had een voorstel ingediend om het moratorium in beide landen op te heffen. Maar een gekwalificeerde meerderheid van de milieuministers stemde tegen deze opheffing. Ook België heeft uiteindelijk tegen gestemd.

Oostenrijk en Hongarije gebruiken de zogenaamde vrijwaringsclausule om de teelt van MON810, een genetisch gemanipuleerde maïs van Monsanto, in hun land te verbieden. Ze vrezen dat de maïs een bedreiging kan vormen voor het leefmilieu. De milieuministers steunen dit verbod en baseren zich voor hun standpunt op een Europese richtlijn inzake doelbewuste introductie van GGO's. Daarin is bepaald is dat lidstaten het gebruik en de verkoop van specifieke GGO's kunnen beperken of verbieden, als ze een gevaar vrezen voor de gezondheid van de mens en het milieu.

MON810 is al sinds 1998 toegelaten in de Europese landbouw, maar wordt pas sinds 2003 geteeld.

De maïssoort produceert een gif tegen insecten. Het gewas komt meer en meer onder vuur omdat er nieuwe vragen rijzen over de impact ervan op het milieu. Ook Frankrijk heeft de voorzorgsmaatregel ingeroepen en verbiedt de teelt van MON810. Bovendien gaan ook in Duitsland steeds meer stemmen op om de toelating van de maïssoort te herbekijken.

Linn Dumez

~ Ook dat nog! ~

Kernenergie eindelijk in museum

We dachten het eigenlijk wel, maar we krijgen nu steun uit onverwachte hoek: kernenergie hoort thuis in het museum. Op 15 mei organiseert de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie, een studiedag in Mol, over het nucleair erfgoed. Want “We vergeten te vaak dat België, en op de eerste plaats Vlaanderen, in Europa op dit vlak een pioniersrol vervulde. Op 8 juli 1922 werd in Olen de eerste radiumfabriek van Europa ingehuldigd, drie jaar later kwam er het eerste cobalt-bedrijfje bij. [...] Tijdens de tweede wereldoorlog diende het uranium uit onze kolonie voor de aanmaak van de eerste atoombommen.” Als tegenprestatie kreeg België als eerste toegang tot de nucleaire technologie.

Inderdaad, dat horen we dezer dagen niet zo dikwijls! Dus daar hebben we onze kerncentrales aan te danken. Een rechtstreekse link tussen Hiroshima en Doel! Fijne dingen, die kerncentrales.

We citeren verder: “Het was de tijd waarin “het atoom” alle wereldproblemen zou oplossen”. Een beetje zoals nu, dus eigenlijk.

Soit, op <http://www.vvia.be> kunt u zich inschrijven. Wel op tijd doen, want de veiligheidsdiensten van het SCK hebben 5 weken nodig om u te screenen. Omdat kernenergie veilig is, uiteraard.

Bram Claeys

~ Milieublog ~

Verboden het gras te betreden

Er is deze week een jonge vrouw tot 8 maanden gevangenisstraf veroordeeld. Die jonge vrouw heet Anja Hermans. In een vorig leven had Hermans de kwalijke gewoonte om hamburgerrestaurants in brand te steken. Anja Hermans was trouwens ook tot het besluit gekomen dat ze er in die tijd een beetje naast zat. Inmiddels - als ik het goed voor heb – is ze opvoedster geworden. Zinnig werk, in elk geval. ‘Bravo Anja’, lazten we laatst nog in de krant. Ons heer is meer verguld over één bekeerde zondaar dan over tien vromen.

Wat de krant niet wist is dat Anja er een wat aparte hobby op na hield. Zij had het op zich genomen om de strijd aan te gaan met Electrabel. Een keer of tien was zij ten strijde getrokken tegen het nucleaire gevaar. Niet meteen om de kerncentrale van Doel in de fik te steken. Dat zou trouwens strijdig met haar eigen herwonnen maagdelijkheid geweest zijn. Neen: Anja Betrad Het Gras!!!! Naar eigen zeggen betrad zij het gras niet zomaar. Neen, zij wou aantonen dat kerncentrales niet veilig zijn. Mij ontgaat de diepere betekenis van de daad. Dat kerncentrales niet veilig zijn, dat weten we sinds Chernobyl maar al te goed. Daar hebben we geen Anja voor nodig. Ik blijf het dus een wat aparte hobby vinden. Maar in haar eigen ogen deed Anja twee dingen: het gras betreden en een politieke boodschap uitdragen.

Het is mij dan ook onduidelijk op welke basis een losgeslagen rechter uit Dendermonde Anja tot acht maanden cel heeft veroordeeld. Ofwel was het om het gras te betreden (en dan lijkt mij de straf wat buiten verhouding). Ofwel was het omdat ze een politieke boodschap wou uitdragen. En in dat geval had de rechter de zaak naar het Hof van Assisen moeten doorverwijzen. Wat hij niet deed. Laat het er ons dus bij houden dat Anja veroordeeld is om het gras te betreden. Niet zomaar gras. Neen: Gras Van Electrabel. En dat, lieve Anja, is in dit land veel erger dan hamburgertenten in brand steken. Dat is blasfemie.

Jan Turf

[Wijzig uw abonnementsgegevens op bondbeterleefmilieu.be.](#)

© Copyright BBL 2009